

ที่ ศก ๐๐๐๙/๒๓๕๖๓

ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ
ถนนเทพา ศก ๓๓๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เฝ้าระวังการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่ปลูกพืช

เรียน นายอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำในการป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ในพื้นที่ปลูกพืช จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตรได้แจ้งเตือนเฝ้าระวังการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่ปลูกพืช เนื่องจากได้รับแจ้งว่าพบการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในนาข้าวในพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ประกอบกับหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดมีพืชอาศัยที่เป็นแหล่งอาหารหลายชนิด เช่น ข้าวโพด ข้าว ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี อ้อย ฝ้าย ทานตะวัน ถั่วเหลือง หญ้า และพืชผักชนิดต่าง ๆ

ในการนี้ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่ปลูกพืช จึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. สร้างการรับรู้เรื่องหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด ข้าว ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี อ้อย ฝ้าย ทานตะวัน ถั่วเหลือง หญ้า และพืชผักชนิดต่าง ๆ พร้อมเผยแพร่คำแนะนำในการป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น และเตรียมพร้อมให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อพบการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสื่อประชาสัมพันธ์ได้ทาง <https://ssnet.doae.go.th> ผ่านแบนเนอร์ “ชุดสื่อประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด”

๒. สำรวจ เฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่ปลูกข้าวโพด ข้าว ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี อ้อย ฝ้าย ทานตะวัน ถั่วเหลือง หญ้า และพืชผักชนิดต่าง ๆ

๓. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจแปลงปลูกพืชอย่างสม่ำเสมอ หากพบหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตร ให้แจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอทันที

๔. รายงานสถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เมื่อพบการเข้าทำลายพื้นที่ปลูกพืช ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบทุกสัปดาห์ ผ่านระบบรายงานแปลงติดตามสถานการณ์และรายงานสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช (<https://forecast-ppsf.doae.go.th>)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้เกษตรกรอำเภอดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสว่าง กาลพัฒน์)

เกษตรจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานเกษตรจังหวัด

กลุ่มอารักขาพืช

โทร. ๐-๔๕๖๑-๕๗๘๓

โทรสาร ๐-๔๕๖๑-๒๕๖๔

คำแนะนำในการป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ในพื้นที่ปลูกพืช

ศัตรูพืช	รูปร่างลักษณะ/พืชอาหาร/การทำลาย	การป้องกันกำจัด
<p>หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด</p> <p>ศัตรูพืช</p>	<p>รูปร่างลักษณะ/พืชอาหาร/การทำลาย</p> <p>- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด <i>Spodoptera frugiperda</i> (Fall Armyworm) ตัวเต็มวัยเป็นหนอนผีเสื้อกลางคืนมีวงจรัสชีวิตประมาณ 30 - 40 วัน เมื่อผสมพันธุ์แล้ว ผีเสื้อเพศเมียจะวางไข่ในเวลากลางคืน โดยวางไข่เป็นกลุ่มประมาณ 100 - 200 ฟอง มีขนปกคลุมไข่ ผีเสื้อเพศเมียหนึ่งตัววางไข่ได้ประมาณ 1,500 - 2,000 ฟอง ระยะไข่ 2 - 3 วัน หนอนมี 6 วัย ระยะหนอน 14 - 22 วัน หนอนที่โตเต็มที่ขนาดลำตัวยาว 3.2 - 4 เซนติเมตร จะทิ้งตัวลงดินเพื่อเข้าดักแด้ ระยะดักแด้ 7 - 13 วัน จึงเป็นตัวเต็มวัยมีชีวิต 10 - 21 วัน ตัวเต็มวัยบินได้ไกล เฉลี่ย 100 กิโลเมตรต่อคืน ลักษณะเด่นของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด มีส่วนบนของหัวเป็นแถบสีขาวรูปตัว Y หัวกลับ ด้านข้างและหลังมีแถบสีขาวตามยาวของลำตัว ปล้องท้องก่อนปล้องสุดท้ายมีจุดสีดำ 4 จุด</p> <p>- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด มีพืชอาหารมากกว่า 80 ชนิด ซึ่งนอกจากข้าวโพดแล้วยังมีพืชอาศัยที่เป็นแหล่งอาหาร เช่น ข้าว ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี อ้อย ฝ้าย ทานตะวัน ถั่วเหลือง หนุ่ย และพืชผักอีกหลายชนิด</p> <p>- การเข้าทำลายพืชส่วนใหญ่จะพบในข้าวโพด จะเกิดขึ้นในระยะที่เป็นตัวหนอนเท่านั้น หนอนจะกระโดดทำลายข้าวโพดตั้งแต่อายุประมาณ 7 วัน จนกระทั่งออกฝัก โดยกัดกินยอดและใบข้าวโพดแหว่งหรือกัดกินทั้งแผ่นใบ และจะพบตัวหนอนหลบซ่อนแสงอยู่ที่ยอดหรือโคนกาบใบข้าวโพด โดย</p>	<p>การป้องกันกำจัด</p> <p>*****ใช้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดเช่นเดียวกับหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW)</p> <ol style="list-style-type: none"> สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง โดยสังเกตกลุ่มไข่ และหนอนให้สังเกตรอยทำลายสีขาวเป็นจุดหรือแถบเพื่อตัดสินใจป้องกันกำจัด ใช้แมลงศัตรูธรรมชาติที่สามารถควบคุมหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (วัย 1 - 2) เช่น แตนเบียนไข่ <i>Trichogramma</i> spp. หรือ แมลงหางนัย สารชีวภัณฑ์ <ol style="list-style-type: none"> เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ฟูริงเจนซิสสายพันธุ์ ไอซาไว (<i>Bacillus thuringiensis</i> cv. Aizawai) อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (พ่นทุก 4 - 7 วัน) เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ฟูริงเจนซิสสายพันธุ์ เครอสตาคี (<i>Bacillus thuringiensis</i> cv. Kurstaki) อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (พ่นทุก 4 - 7 วัน) หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชค่าแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 สไปนีโทแรม (12% เอสซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 5) หรือ 4.2 สไปนีโทแรม (25% ดับบลิวจี) อัตรา 10 กรัม/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 5) หรือ 4.3 อีมาเมคติน เบนโซเอท (1.92% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 6) 4.4 อีมาเมคติน เบนโซเอท (5% ดับบลิวจี) อัตรา 10 กรัม/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 6) 4.5 คลอร์ฟินาเพอร์ (10% เอสซี) อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 13) หรือ 4.6 อินดอกซาคาร์บ (15% เอสซี) อัตรา 30 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 22) หรือ 4.7 แมทอกซีฟิโนไซด์ + สไปนีโทแรม (30 + 6% เอสซี) อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 30 ลิตร (สารในกลุ่ม 18+5) หรือ 4.8 คลอแรมทรานิลิโพรล (5.17% เอสซี) อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 30 ลิตร (สารในกลุ่ม 28)

ศัตรูพืช	รูปร่างลักษณะ/พืชอาหาร/การทำลาย	การป้องกันกำจัด
<p>หนอนวัย 3 - 6 เป็นระยะที่ทำให้ความเสียหายมาก โดยกัดกินอยู่ในยอดข้าวโพด ระยะก่อนที่ดอกตัวผู้จะไผ่ ต้นอ่อนจะกัดกินเกสรตัวผู้ หลังจากนั้นยอดคลี่ทั้งหมด ดอกตัวผู้ไผ่ ต้นอ่อนจะย้ายไปกัดกินใหม่ และเจาะเปลือกหุ้มฝักเข้าไปกัดกินภายในฝัก หากกระบาดรุนแรงจะทำให้ผลผลิตเสียหายประมาณ 70% ของพื้นที่</p> <p>- การเข้าทำลายในข้าว พบในสภาพแปลงนาหวานรอบฝนมีน้ำขังติดพื้นที่ปลูกข้าวโพดเดิม ข้าวมีอายุ 20 - 25 วัน ลักษณะการทำลายคือ กัดกินใบอ่อน แล้วเข้าไปหลบอยู่ชอกดินใต้ดิน ได้เศษตอซัง พบตั้งแต่ต้นอ่อนในดิน</p> <p>- การเข้าทำลายในอ้อยพบหนอน กัดกินอยู่ในยอดอ้อย ทำให้ใบขาดเป็นรู เว้าแห้ง ยอดคุด และจะพบตัวหนอนหลบซ่อนแสงอยู่ที่ยอดหรือโคนกาบใบอ้อย</p>	<p>หรือ</p> <p>4.9 ฟลูเบนไดนาไมต์ (20% ตับบิวทิล) อัตรา 10 กรัม/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 28) หรือ</p> <p>4.10 ลูเฟนนูรอน (5% อีซี) อัตรา 30 มิลลิลิตรกรัม/น้ำ 20 ลิตร (สารในกลุ่ม 15)</p> <p>ที่มา : กรมวิชาการเกษตร</p>	